

**Euroopan unionin
neuvosto**

Bryssel, 25. maaliskuuta 2026
(OR. en, es, fr)

7034/1/26
REV 1
PV CONS 13
JAI 299
COMIX 64
PARLNAT

EHDOTUS PÖYTÄKIRJAKSI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO
(Oikeus- ja sisäasiat)
5. ja 6. maaliskuuta 2026

TORSTAI 5. MAALISKUUTA 2026

SISÄASIAT

1. **Esityslistan hyväksyminen** 6670/26

Neuvosto hyväksyi asiakirjassa 6670/26 olevan esityslistan.

2. **A-kohtien hyväksyminen**
a) **Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo** 6671/26

Neuvosto hyväksyi kaikki edellä mainitussa asiakirjassa luetellut A-kohdat, mukaan lukien kaikki hyväksyttäviksi esitetyt kielitoisinnot COR- ja REV-asiakirjoista.

- b) **Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)** 6673/26

Ulkoasiat

1. **Mercosurin kahdenvälisiä suojatoimenpiteitä koskeva asetus** 6466/26 + ADD 1 +
Säädöksen hyväksyminen ADD 2 REV 1
hyväksytty Coreper II:ssa 25.2.2026 PE-CONS 56/25
POLCOM

Neuvosto hyväksyi Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, ja ehdotettu säädös annettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan nojalla (oikeusperusta: SEUT 207 artiklan 2 kohta). Unkari äänesti vastaan, Belgia ja Itävalta pidättyivät äänestämästä.

Komission, Latvian ja Unkarin lausumat ovat liitteessä.

Talous- ja rahoitusasiat

2. **Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi (BRRD)** 6476/26
Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan ja neuvoston perustelujen hyväksyminen 15445/25 + ADD 1
hyväksytty Coreper II:ssa 25.2.2026 EF

Neuvosto hyväksyi ensimmäisen käsittelyn kantansa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja neuvoston perustelut Viron pidättyessä äänestämästä (oikeusperusta: SEUT 114 artikla).

3. **Direktiivi talletusten vakuusjärjestelmistä (DGSD)** 6477/26
Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan ja neuvoston perustelujen hyväksyminen
hyväksytty Coreper II:ssa 25.2.2026
15484/25 + ADD 1
EF

Neuvosto hyväksyi ensimmäisen käsittelyn kantansa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja neuvoston perustelut Viron pidättyessä äänestämästä (oikeusperusta: SEUT 53 artiklan 1 kohta).

4. **Asetus yhteisestä kriisinratkaisumekanismista (SRMR)** 6475/26
Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan ja neuvoston perustelujen hyväksyminen
hyväksytty Coreper II:ssa 25.2.2026
15389/25 + ADD 1
EF

Neuvosto hyväksyi ensimmäisen käsittelyn kantansa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja neuvoston perustelut Viron pidättyessä äänestämästä (oikeusperusta: SEUT 114 artikla).

Maatalous

5. **Asetus hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajatylittävästä täytäntöönpanosta** 6389/26
Säädöksen hyväksyminen
hyväksytty Coreper I:ssä 25.2.2026
PE-CONS 57/25
AGRI

Neuvosto hyväksyi Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, ja ehdotettu säädös annettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan nojalla (oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 2 kohta).

Ympäristö

6. **Eurooppalaisen ilmastolain muuttaminen** 6256/26 + ADD 1
Säädöksen hyväksyminen
hyväksytty Coreper I:ssä 25.2.2026
REV 1
PE-CONS 5/26
CLIMA

Neuvosto hyväksyi Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, ja ehdotettu säädös annettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan nojalla (oikeusperusta: SEUT 192 artiklan 1 kohta). Tšekki, Unkari, Puola ja Slovakia äänestivät vastaan, Belgia pidättyi äänestämästä.

Ranskan, Unkarin, Maltan, Puolan, Suomen ja komission lausumat ovat liitteessä.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Schengen-alueen yleistilanne
- a) Schengen-barometri 6206/26
- b) Schengen-neuvoston syklin prioriteettien täytäntöönpano:
kannustaminen vapaaehtoiseen paluuseen
Keskustelu 6471/26
4. Yhteentoimivuuden täytäntöönpano: tarkistettu vuoden 2026
jälkeinen etenemissuunnitelma
Hyväksyminen 6446/26

MUUT SISÄASIAT

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

5. Muut asiat

- a) **Käsiteltävinä olevat säädösehdotukset** 6312/26
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Neuvosto pani merkille puheenjohtajavaltion antamat tiedot eri lainsäädäntöehdotusten tilanteesta sisäasioiden alalla.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

6. Muuttoliikkeen ulkoinen ulottuvuus^{1 2} 6273/26
Keskustelu
7. Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpano^{1 3} 6938/26
Tilannekatsaus

¹ Schengeniin assosioituneiden maiden läsnä ollessa.

² EU:n virastojen EUAA:n ja Frontexin läsnä ollessa.

³ EU:n virastojen EUAA:n, eu-LISAn ja Frontexin läsnä ollessa.

8.	Päätelmät huumausaineita koskevasta EU:n strategisesta kehyksestä
<i>Hyväksyminen</i>	6433/26
9.	Europolin tulevaisuus
<i>Keskustelu</i>	6276/26
10.	Nykyisen geopoliittisen ympäristön vaikutus EU:n sisäiseen turvallisuuteen: Syyrian tilanne ^{1 4*}
<i>Keskustelu</i>	6295/1/26 REV 1
11.	Muut asiat	
a)	Tilapäiseen suojeluasemaan liittyvä Ukrainan tilanne
<i>Komission tiedotusasia</i>	6309/26
b)	EU:n toimintaohjelma terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi
<i>Komission tiedotusasia</i>	6531/26
6763/26

PERJANTAI 6. MAALISKUUTA 2026

OIKEUSASIAT

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

12.	Asetus aikuisten suojelusta
<i>Yleisnäkemyks</i> | 6236/26 + COR 1 +
ADD 1–3 |
|-----|--|--|

Neuvosto muodosti yleisnäkemyksen aikuisten suojelua koskevasta asetusehdotuksesta.

Tšekin ja Espanjan lausumat sekä Maltan ja Portugalin yhteinen lausuma ovat liitteessä.

13. Muut asiat

a)	Käsiteltävinä olevat säädösehdotukset
<i>Puheenjohtajavaltion tiedotusasia</i> | 6312/26 |
|----|--|---------|

Neuvosto pani merkille puheenjohtajavaltion antamat tiedot eri lainsäädäntöehdotusten tilanteesta oikeusasioiden alalla.

⁴ EU:n virastojen Europolin ja Frontexin läsnä ollessa.

* EU INTCEN esittelee, turvallisuusluokka RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

14.	Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan: rankaisemattomuuden torjunta ⁵
<i>Tilannekatsaus</i>	6130/26
15.	Asianajajien riippumattomuus Euroopassa: EU:n rooli ja Euroopan neuvoston yleissopimus ⁶
<i>Keskustelu</i>	6414/26
16.	Päätelmät EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta vuonna 2026
<i>Hyväksyminen</i>
<i>Keskustelu</i> ⁶	6422/26 + ADD 1
17.	Muut asiat	
a)	Oikeuslaitoksen riippumattomuuden päivää koskeva aloite
<i>Puolan tiedotusasia</i>	6220/26
b)	Eurojust-asetuksen tarkistaminen
<i>Komission tiedotusasia</i>	6374/26
c)	Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) riippumattomuuden ja oikeusvaltioperiaatteen tukeminen ⁷
<i>Ranskan ja Slovenian tiedotusasia</i>	6761/26

Ensimmäinen käsittely

Rajoitetussa kokoonpanossa käsiteltävä kohta

Komission ehdotukseen perustuva kohta

⁵ EU:n viraston Eurojustin läsnä ollessa.

⁶ Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) läsnä ollessa.

⁷ Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) kahden tuomarin läsnä ollessa.

Lausumat asiakirjassa 6670/26 olevaan lainsäädäntöasioita koskevaan B-kohtaan

B-kohtien luettelon **Asetus aikuisten suojelusta**
12 kohta: *Yleisnäkemyks*

TŠEKIN TASAVALLAN LAUSUMA

Tšekin tasavalta kannattaa aikuisten suojelua koskevan asetusehdotuksen tavoitteita sekä yleisnäkemyksen tekstiä. Katsomme kuitenkin, että lopullisen kompromissitekstin olisi pitänyt olla kunnianhimoisempi, jotta siinä olisi voitu ottaa paremmin huomioon rajatylittävän oikeudellisen yhteistyön nykyiset haasteet ja kehitys, erityisesti nykyaikaistamisen, digitalisaation ja kilpailukyvyn parantamisen osalta.

Tässä yhteydessä Tšekin tasavalta pitää erityisen valitettavana suojelua koskevien rekistereiden perustamista ja yhteenliittämistä koskevan VIII luvun poistamista. Katsomme, että tämä luku on täysin yhdenmukainen edellä mainittujen tavoitteiden kanssa ja tärkeä väline aikuisten rajatylittävän suojelun tehokkuuden parantamisen ja vahvistamisen kannalta.

MALTAN JA PORTUGALIN YHTEINEN LAUSUMA

Malta ja Portugali toistavat tukevansa ehdotusta ja sen tavoitteita, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden itsemääräämisoikeuden vahvistamista. Ne olisivat kuitenkin pitäneet parempana kunnianhimoisempaa kompromissitekstiä, jossa otetaan täysimääräisesti huomioon vuoden 2000 Haagin yleissopimuksen voimaantulon jälkeen tapahtunut kehitys erityisesti tuettujen päätöksentekojärjestelmien osalta.

Tässä yhteydessä Malta ja Portugali olisivat olleet tyytyväisiä siihen, että tekstin artiklaosassa olisi tehty selkeä ja nimenomainen ero edustuksen, suojelun ja tuen välillä ja että siinä olisi viitattu muiden yhteisöperustaisten toimenpiteiden tutkimiseen ennen hoitolaitokseen sijoittamisen harkitsemista.

ESPANJAN LAUSUMA

Espanja kannattaa asetusehdotuksen tavoitetta parantaa käsittelyä rajatylittävissä tapauksissa, joissa on osallisena aikuisia, joiden henkilökohtaiset kyvyt ovat heikentyneet tai riittämättömät.

Emme kuitenkaan **voi kannattaa yleisnäkemystä**. Pidämme valitettavana, että teksti ei ole riittävän kunnianhimoinen ja että siinä menetetään tilaisuus parantaa aikuisten itsemääräämisoikeutta näissä tilanteissa.

Toisaalta tekstissä ei oteta riittävästi huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksista vuonna 2006 tehtyyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimukseen sisältyviä periaatteita. Tekstissä ei oteta riittävästi huomioon kyseisten henkilöiden itsemääräämisoikeuden kunnioittamista, heidän tahtoaan ja toiveitaan eikä tukitoimenpiteiden sovellettavuutta.

Toisaalta aikuisten laitoksiin sijoittamisen sääntelyssä on reunaehtoja, jotka vaikeuttavat sen täytäntöönpanoa ja tulkintaa oikeusvarmuuden rajoissa. Sama koskee kustannusten jakamista, josta on säädetty rajatylittävissä tapauksissa. Tämä vaikuttaa erityisesti maihin, joissa aikuisia vastaanotetaan paljon, kuten Espanjassa.

Lausumat asiakirjassa 6673/26 oleviin lainsäädäntöasioita koskeviin A-kohtiin

A-kohtien luettelon 1 kohta: **Mercosurin kahdenvälisiä suojatoimenpiteitä koskeva asetus**
Säädöksen hyväksyminen

KOMISSION LAUSUMA

Komissio ilmoitti maataloutta ja elintarvikkeita koskevassa visiossa aikovansa jatkaa tuontituotteisiin sovellettavien tuotantostandardien yhdenmukaistamista erityisesti eläinten hyvinvoinnin ja torjunta-aineiden osalta.

Torjunta-aineiden osalta visioon sisältyy periaate, jonka mukaan EU:ssa terveys- ja ympäristösyistä kiellettyjä vaarallisimpia torjunta-aineita ei pitäisi päästää takaisin EU:hun tuontituotteiden kautta. Näin pyritään sekä välttämään EU:n viljelijöiden ja maatalouselintarvikealan epäedullinen kilpailuasema että vastaamaan kuluttajien odotuksiin. Asian edistämiseksi komissio käynnisti 25. marraskuuta 2025 tutkimuksen, jotta voidaan laatia vaikutustenarviointi, jossa tarkastellaan tämän toimintatavan vaikutuksia. Tulosten perusteella komissio ehdottaa tarvittaessa muutoksia sovellettavaan oikeudelliseen kehykseen. Alustava tutkimus on tarkoitus saada päätökseen kesään 2026 mennessä, minkä jälkeen toteutetaan vaikutustenarvioinnin seuraavat vaiheet. Vaikka voimassa olevalla EU:n lainsäädännöllä suojellaan jo kuluttajia ja varmistetaan, että kaikki markkinoille saatetut elintarvikkeet täyttävät EU:n tiukat terveys- ja turvallisuusvaatimukset, komissio on edelleen sitoutunut yhdenmukaistamaan tuontituotteisiin sovellettavia tuotantostandardeja, varmistamaan viljelijöille ja tuottajille tasapuoliset toimintaedellytykset ja säilyttämään kuluttajansuojan.

Tämän jälkeen komissio on elintarviketurvallisuutta koskevan sääntelyn yksinkertaistamispaketin yhteydessä ehdottanut 16. joulukuuta 2025 nykyisen lainsäädännön muuttamista siten, että sellaisten aineiden osalta, joita ei ole hyväksytty unionissa ja joilla on tiettyjä erityisen vaarallisia ominaisuuksia, jäämien enimmäismäärät voidaan asettaa nollassa, jos se katsotaan asianmukaiseksi vaikutustenarvioinnin tulosten perusteella.

Eläinten hyvinvoinnin osalta komissio sai 17. joulukuuta 2025 päätökseen julkisen kuulemisen tiettyjen tuotantoeläinten hyvinvointia koskevan EU:n lainsäädännön tarkistamisesta sekä siitä, olisiko eläinten ja eläintuotteiden tuontiin sovellettava vastaavia eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia ja missä määrin niitä olisi sovellettava. Vaikutustenarvioinnin jälkeen komissio tekee asiaa koskevia ehdotuksia.

Tuontivalvonnan osalta komissio ilmoitti 9. joulukuuta 2025 suunnitelmista tehostaa ja parantaa tarkastuksia, joita tehdään suoraan paikan päällä kaikissa kolmansissa maissa, mukaan lukien Mercosur-maista tuleva elintarvikkeiden tuonti. Komissio lisää vientiin liittyviä tarkastuksiaan EU:n ulkopuolisissa maissa 50 prosentilla seuraavien kahden vuoden aikana 1. tammikuuta 2026 alkaen. Komissio aikoo myös tehostaa vaatimustenvastaisten hyödykkeiden ja tiettyjen maiden seurantaa ja mukauttaa niitä koskevien tarkastusten tiheyttä. Lisäksi komissio vahvistaa valvonnan tasoa EU:ssa, erityisesti tärkeimmissä saapumispaikoissa. Tältä osin komissio aikoo tehdä enemmän tarkastuksia jäsenvaltioissa, jotta voidaan varmistaa, että rajatarkastukset ovat täysin EU:n vaatimusten mukaisia, ja tukea jäsenvaltioita rajatarkastusten asianmukaisessa suorittamisessa. Komissio perustaa EU:n työryhmän tuontivalvonnan tehostamiseksi. Työryhmä keskittyy erityisesti torjunta-ainejäämiin, elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen ja eläinten hyvinvointiin ja valmistelee tuontituotteita koskevia koordinoituja EU:n valvontatoimia.

LATVIAN LAUSUMA

Latvia kannattaa asetusta EU:n ja Mercosurin kumppanuussopimuksen ja EU:n ja Mercosurin väliaikaisen kauppasopimuksen kahdenvälisen suojalausekkeiden täytäntöönpanosta maataloustuotteiden osalta. Latvia on tyytyväinen EU:n ja Mercosurin välisen sopimuksen nopeaan väliaikaiseen soveltamiseen ja pitää sitä tärkeänä askeleena kaupan monipuolistamiseen liittyvien EU:n etujen vahvistamisessa.

Latvia huomauttaa kuitenkin, että EU:n viljelijöiden ilmaisemaan huoleen EU:n ja Mercosurin välisen sopimuksen mahdollisesti aiheuttamista riskeistä on suhtauduttava vakavasti. On olennaisen tärkeää varmistaa, että suojoitoimenpiteitä sovelletaan tehokkaasti ja viipymättä ja että käytössä on asianmukaiset välineet, jotta voidaan antaa välitöntä tukea maatalouden markkinahäiriöistä kärsiville viljelijöille. Tämä on erityisen tärkeää, jos Mercosurista tuleva tuonti aiheuttaa sopimuksen seurauksena vaikeuksia (eli vakavaa haittaa) maataloustuottajille kaikkialla EU:ssa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, muun muassa markkinaosuuden menetyksen taikka tulojen tai hintojen laskun muodossa.

UNKARIN LAUSUMA

Koska EU:n ja Mercosurin kumppanuussopimukseen ja väliaikaiseen kauppasopimukseen liittyy merkittäviä herkkyystekijöitä, Unkari katsoo, että on tarpeen vahvistaa menettelyt, joilla taataan maataloustuotteita koskevien suojoitoimenpiteiden oikea-aikainen ja tehokas täytäntöönpano. Komission ehdotus EU:n ja Mercosurin välisen sopimuksen kahdenvälisen suojalausekkeiden täytäntöönpanosta ei kuitenkaan tarjoa riittävää suojaa pienemmille jäsenvaltioille, kuten Unkarille.

Ehdotettuun asetukseen ei sisälly mahdollisuutta puuttua markkinahäiriöihin alueellisella tasolla, koska komissio tarkastelee vakavan haitan tai sen uhan olemassaoloa ainoastaan EU:n tasolla. Tällöin Unkarin kaltaiset jäsenvaltiot, joilla on pienemmät markkinat, eivät pysty käyttämään asetuksen mukaisia oikeuksiaan.

EU:n ja Mercosurin väliseen sopimukseen sisältyvät kahdenväliset suojalausekkeet ja ehdotettu asetukset eivät itsessään tarjoa riittävää suojaa Mercosur-maista tulevaa halvempaa tuontia vastaan, minkä vuoksi lisätakeet ovat tarpeen.

Unkari teki useita ehdotuksia asetuksen tehokkuuden parantamiseksi. Näitä ehdotuksia ei kuitenkaan otettu huomioon.

Koska ehdotetulla asetuksella ei ratkaista EU:n ja Mercosurin väliseen sopimukseen liittyviä huolenaiheitamme eikä tarjota riittävää suojaa maatalousalallemme, Unkari ei voi kannattaa asetuksen hyväksymistä ilman muutoksia.

A-kohtien luettelon Eurooppalaisen ilmastolain muuttaminen

6 kohta: *Säädöksen hyväksyminen*

RANSKAN LAUSUMA

Ranska tukee kolmikantakokouksessa 10. joulukuuta 2025 eurooppalaisen ilmastolain tarkistamisesta saavutettua alustavaa yhteisymmärrystä, jossa otetaan huomioon ilmastotavoitteita ja Euroopan kilpailukykyä koskevat Ranskan prioriteetit ja joka on täysin yhdenmukainen ympäristöneuvostossa 5. marraskuuta 2025 saavutetun yhteisymmärryksen kanssa.

Ranska on tyytyväinen eurooppalaisessa ilmastopolitiikassa otettuun merkittävään edistysaskeleeseen.

Se katsoo kuitenkin, että päästökauppajärjestelmään on kiinnitettävä huomiota. Sen vuoksi Ranska muistuttaa olevan tärkeää suojella päästökauppajärjestelmän eheyttä ja tehokkuutta sulkemalla kansainvälisten hyvitysten käyttö päästökauppajärjestelmän noudattamisen ulkopuolelle, mitä korostettiin jo viime kuukausina käytyjen neuvottelujen aikana. Kaikki täsmennykset ovatkin tältä osin tervetulleita.

UNKARIN LAUSUMA

Unkari ei voi kannattaa nettopäästöjen 90 prosentin vähennystavoitetta, joten emme voi kannattaa säädöksen hyväksymistä. Näin kunnianhimoinen tavoite ei ole yhteensopiva Euroopan kilpailukyvyyn ja talouden häiriönsietokyvyn vahvistamista koskevan tavoitteen kanssa. Ilman realistisia ja tehokkaita mahdollistavia edellytyksiä vakavana vaarana on, että eurooppalaiset yritykset siirtävät tuotantoaan ja päästöjään unionin ulkopuolelle, mikä johtaa teollisuuden alasajoon, työpaikkojen menetyksiin ja suurempaan riippuvuuteen ulkoisista toimijoista ja heikentää samalla päästövähennyspyrkimyksiä.

Ehdotuksen tukena ei ole päivitettyä vaikutustenarviointia, jossa otettaisiin huomioon viimeaikaiset merkittävät geopoliittiset ja taloudelliset kehityskulut. Minkäänlaista jäsenvaltiotason analyysia ei ole esitetty, joten jäsenvaltioihin eri tavoin kohdistuvia vaikutuksia ei tunneta. Tilanne on näin ollen samanlainen kuin 55-valmiuspaketin hyväksymisen yhteydessä: Euroopan talouden on sopeuduttava ilmastotoimenpiteisiin eikä päinvastoin.

Vaikka kannatamme ilmastotavoitteita, peräänkuulutamme realistista ja käytännönläheistä lähestymistapaa ja uskomme, että olisi viisasta aloittaa alhaisemmasta tavoitetasosta, joka vastaa taloudellisia realiteettejamme. Myös saavutuksemme kertovat sitoutumisestamme tavoitteisiin: Unkari on jo saavuttanut nettopäästöjen 48 prosentin vähennyksen vuoteen 1990 verrattuna, mikä ylittää selvästi EU:n keskiarvon. Samaan aikaan useat jäsenvaltiot eivät ole edistyneet vastaavalla tavalla. Tämä herättää kysymyksen siitä, miten yhteinen tavoite voidaan saavuttaa oikeudenmukaisella ja tasapainoisella tavalla. Meillä kaikilla on vastuu kansalaisiamme kohtaan. Sen vuoksi korostamme, että jäsenvaltioiden, jotka äänestyksessä halusivat neuvoston kiinnittävän huomiota siihen, että 90 prosentin tavoite ei ole toteuttamiskelpoinen, ei tulisi katsoa olevan vastuussa siitä, että EU:n vuoden 2040 tavoite jää mahdollisesti saavuttamatta. Varhaiset saavutukset olisi tunnustettava asianmukaisesti tulevassa kehyksessä.

Kun lisäksi otetaan huomioon LULUCF-sektorin merkittävät epävarmuustekijät ja teknologisten hiilenpoistojen käyttöönottoaste, ei ole asianmukaista käyttää nettopäästöjen sitovan vähennystavoitteen pohjana nieluja koskevia oletuksia.

Vaikka kompromissitekstiin on tehty joitain parannuksia erityisesti tarkistus-/uudelleentarkastelulausekkeen osalta, muutokset ovat edelleen riittämättömiä. Kehyksen menetelmiin, täytäntöönpanoon ja vankkuuteen liittyy edelleen monia avoimia kysymyksiä.

Lisäksi ETS2:n kaltaisten toimenpiteiden odotetaan pahentavan tilannetta, sillä ne lisäävät kotitalouksien ja pienyritysten kustannuksia, voivat johtaa kansalaisten kielteiseen suhtautumiseen ja vähentävät ilmastopoliitikan julkista tukea, mutta eivät johda merkittäviin päästövähennyksiin. Vaikka arvostamme ETS2-järjestelmän käyttöönoton lykkäämistä vuodella, se ei vähennä niitä merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, joita järjestelmästä aiheutuu kotitalouksillemme ja pienyrityksillemme. Päästökauppajärjestelmän tulevassa uudelleentarkastelussa tarvittaisiin lisämukautuksia.

Pidämme myös valitettavana, että neuvottelut näin keskeisestä asiasta käytiin huomattavan aikapaineen alaisena. Tämä ei ole asianmukaista, kun kyse on pitkällä aikavälillä strategisesti näin merkittävästä päätöksestä. Tasapainoinen, näyttöön perustuva ja uskottava lähestymistapa on tarpeen sen varmistamiseksi, että vuoden 2040 kehys on edelleen realistinen, sosiaalisesti hyväksyttävä ja Euroopan kilpailukykytavoitteiden mukainen.

MALTAN LAUSUMA

Malta tukee edelleen vankkumatta unionin yhteisiä ilmastotavoitteita. Eurooppalaisen ilmastolain täytäntöönpanossa on kuitenkin otettava huomioon eräs perustavanlaatuisen realiteetti: ainutlaatuinen maantieteellinen toimintaympäristömme ja valmiiksi alhaisista päästöistä muodostuva lähtökohtamme.

Malta katsoo, että ilmastolaissa olisi yksilöitävä saarijäsenvaltioiden erityiset realiteetit sen varmistamiseksi, että tulevat ilmastotavoitteet pysyvät oikeudenmukaisina, oikeasuhteisina ja oikeudenmukaista siirtymää koskevan EU:n sitoumuksen mukaisina.

Pienenä saarivaltiona asemamme ei ole väliaikainen este vaan pysyvä rakenteellinen todellisuus, joka määrittää kykymme irtautua hiilestä, usein eri tahtiin kuin Manner-Euroopassa.

Onnistumisen varmistamiseksi vuoden 2030 jälkeisen kehityksen on perustuttava kattaviin ja paikallisiin jäsenvaltiotason vaikutustenarviointeihin, joissa tunnustetaan nämä erilaiset lähtökohdat. Olisi noudatettava kalibroituja lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon kansalliset erityispiirteet, erityisesti Maltan riippuvuus ilmailusta ja merenkulusta, joiden päästöt ovat pääasiassa kansainvälisiä mutta joista aiheutuvat kustannukset ja vaatimusten noudattamiseen liittyvät paineet tuntuvat kotimaassa. Ilman tällaista lähestymistapaa vaarana on, että taakan jakaminen erkaantuu todellisesta päästövähennyspotentiaalista. Tällainen erkaantuminen aiheuttaisi rasitteen, joka ei ole kustannustehokas eikä oikeudenmukainen.

Malta suhtautuu myönteisesti siihen, että ilmastolaissa painotetaan joustavuutta, jonka on toimittava vuoden 2040 kehityksen operatiivisena perustana eikä pelkkänä teoreettisena käsitteenä. Joustavuus on pienille saarivaltioille välttämätön yhdysside korkean tavoitetason ja käytännön toteutettavuuden välillä. Tarvitsemme uskottavan väylän, jolla hallitaan tehokkaasti sääntelyvälineiden välisiä päällekkäisyyksiä, jotta estetään samoille keskeisille aloille aiheutuva kumulatiivinen rasite.

Oikeudenmukainen panos edellyttää myös rahoituksen tasapuolista saatavuutta. Koska EU:n nykyiset rahoitusvälineet suosivat usein laajamittaista infrastruktuuria, pienet markkinat ja pienimuotoiset hankkeet jäävät rakenteellisesti epäedulliseen asemaan. Malta peräänkuuluttaa räätälöityjä rahoitusmekanismeja, jotka ovat aidosti pienten saaritalouksien saatavilla ja joilla varmistetaan, että siirtymäämme tuetaan oman mittakaavamme mukaisilla investoinneilla.

PUOLAN LAUSUMA

Puola on tyytyväinen seikkoihin, jotka sisällytettiin sen pyynnöstä eurooppalaiseen ilmastolakiin neuvottelujen aikana. Monet Puolan ehdotukset sisällytettiin eurooppalaisen ilmastolain lopulliseen tekstiin, minkä ansiosta vuoden 2040 tavoitteen suunnittelusta aiheutuu taloudelle vähemmän rasitteita. Suhtaudumme myönteisesti erityisesti

- **ETS2-järjestelmän käyttöönoton lykkäämiseen**, sillä katsomme, että se on tarpeeton väline Puolan kaltaisille jäsenvaltioille, jotka ovat jo tehokkaasti irtautumassa hiilestä rakennus- ja liikennealoilla paikallisiin haasteisiin ja realiteetteihin sovitettujen kansallisten politiikkojen avulla. Lisäaika, jota täydennetään vapauttamalla varoja suunniteltua aikaisemmin sosiaalisesta ilmastorahastosta, on mukautettu Puolan toimivaksi osoittautuneeseen lähestymistapaan, jolla edistetään päästövähennyksiä sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla ja joka perustuu kansallisen tason kannustimiin seuraamusten asemesta.

- sellaisten **vahvojen uudelleentarkastelulausekkeiden käyttöönottoon**, joilla luodaan selkeä yhteys ilmastotavoitteiden tason ja Euroopan teollisuuden tilanteen, energiaturvallisuuden ja nopeasti muuttuvan geopolittisen ympäristön välille.
- **mahdollisuuden käyttää jopa 10 prosenttia kansainvälisistä päästöhyvityksistä** EU:n vuoden 2040 tavoitteen saavuttamiseen, mikä on tärkeä kustannusjoustoväline erityisesti perinteisillä teollisuudenaloilla, joilla päästökauppajärjestelmän kustannukset ovat korkeat. Puola suhtautuu myönteisesti Euroopan komission aloitteeseen mahdollistaa tällaisten hyvitysten käyttö EU:n päästökauppajärjestelmässä.
- **ilmoitukseen strategiselle puolustusteollisuudelle aiheutuvan ilmastotaakan keventämisestä** tavoitteena säilyttää sen tuotantokapasiteetti kustannustehokkaalla tavalla nykyisessä suuren geopolittisen epävarmuuden ja Venäjän aiheuttaman välittömän uhan tilanteessa.

Samalla Puola korostaa, että keskeiseen vaatimukseemme – yleisen tavoitetason mukauttamiseen EU:n talouksien todellisiin valmiuksiin – ei ole vastattu. Katsomme, että vuodeksi 2040 asetettava 90 prosentin päästövähennystavoitetta ei ole mahdollista saavuttaa Euroopan unionissa ilman, että EU:n strategisten teollisuudenalojen kilpailukyky heikkenee vakavasti tai että ne katoavat kokonaan. Tämä vaikuttaa turvallisuuteen, talouskasvuun ja työmarkkinoihin. Puola ei voi tukea tavoitetasoa, joka vahingoittaa sekä Puolan että EU:n talouksia ja heikentää kilpailukykyämme maailmanlaajuisesti.

Puola aikoo osallistua edelleen aktiivisesti ja rakentavasti EU:n vuoden 2030 jälkeistä ilmastopolitiikan kehystä koskevan päätöksentekoprosessin seuraaviin vaiheisiin ja tehdä tiivistä yhteistyötä niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka ovat samaa mieltä prioriteeteistamme. Tavoitteenamme on varmistaa, että siirtymä on sosiaalisesti hyväksyttävä ja oikeudenmukainen ja että se vahvistaa samalla aidosti Euroopan talouden kilpailukykyä, turvallisuutta ja häiriönsietokykyä.

SUOMEN LAUSUMA

Suomi tukee eurooppalaisen ilmastolain muuttamista koskevaa lopullista kompromissia. Suomi myös tukee voimakkaasti EU:n tason vuoden 2040 välitavoitetta, jonka mukaan nettopäästöjä vähennetään 90 prosenttia, sillä se tarjoaa yrityksillemme pitkän aikavälin investointivarmuuden. Puhdas siirtymä ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä tarjoaa mahdollisuuden innovointiin ja talouskasvuun.

Nettopäästöjen 90 prosentin vähennystavoite on saavutettava vuoden 2030 jälkeisen selkeän, vaikuttavan ja kustannustehokkaan lainsäädäntökehityksen avulla.

Tätä varten Suomi katsoo, että Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisia kansainvälisiä hyvityksiä ei pitäisi käyttää päästökauppajärjestelmän noudattamiseen. EU:n päästökauppajärjestelmän on ohjattava päästövähennyksiä ja teknisten nielujen kaltaisten teknisten ratkaisujen käyttöönottoa, jotka edistävät päästöjen lisävähennyksiä EU:ssa. Mahdollisuus käyttää 6 artiklan mukaisia hyvityksiä EU:n päästökauppajärjestelmän noudattamiseen saattaa haitata näiden tavoitteiden saavuttamista.

KOMISSION LAUSUMA

Komissio muistuttaa, että sille perussopimuksilla annettu aloiteoikeus käsittää oikeuden päättää lainsäädäntöehdotuksen tekemisestä ja tapauksen mukaan määrittää tällaisen ehdotuksen ja/tai siihen liittyvän toimen kohteen, tavoitteen, sisällön ja aikataulun. Asetuksen säännökset, joissa komissiota kehoitetaan laatimaan ehdotuksia, on näin ollen ymmärrettävä siten, ettei niillä rajoiteta perussopimusten nojalla komissiolle kuuluvaa aloiteoikeutta.